

**Ժիրինովսկին «Երրորդ
աշխարհամարտ» է Տեսնում
Որտեղ Իրանն ու Ռուսաստանը
կպաշտպանեն Հայաստանին**

Πρώτη Εργαζόμενη η Οπισθιασιακή λργαζευαζάντεν Σωματιδιώκη

Այս օրերին Ալբայում գտնվող ՌԴ Պետրովայի փոխտնտեսնակ Կլասիֆիկատոր Ժիրինովսկին տեղի բնակիչների հետ հանդիդան ժամանակ բավական բոցառություն ու միեւնույն ժամանակ ուսագրավ ելույթ է ունեցել, որտեղ նաև նաև պարագաներ նետել են. «Երրորդ աշխարհանարքը սկսվել է Երաւակային Կովկասում մինչև

Հայկական շախմատի նոր փառահեղ նվաճումը

Հայկական շախմատի ստեղծությունում մի նոր փայլուն էց ավելացավ: Գերազանց հանդես գալով Չինասամանի Նինբը խաղարում անցկացված շախմատի աշխարհի թիմային 8-րդ առաջնությունում, Հայաստանի հավաքականն իր դատարկյան մեջ առաջին անգամ նվաճեց մոլորակի ուժեղագույն թիմի հետոսուր: Հայմանապային օլիմպիադաների կրկնակի չենթիոն Հայաստանի հավաքականի անդամներ Լեռն Արքնանը, Սերգեյ Մովսիսյանը, Վաղիմիր Հակոբյանը, Գարեգի Սարգսյանը, ու Որեւէ Հովհաննեսյանը մարզչական գործունեության մեջ փորձ ունեցող Արշակ Պետրոսյանի գլխավորությամբ մեկ անգամ եւս հաստացեցին հայկական շախմատի բարձր վարկանիշն աշխարհում, մրցախաղերի ընթացքում դրսեւուեցին իրենց վարդեռությունն ու միասնականությունն եւ արժանիրեն նվաճեցին աշխարհի թիմային առաջնության հարթողի կողմանը: Խախոր մրցաշացանում մեր շախմատիստներ մի փորձ զիջել էին առաջարի դիրքերը, սակայն կրկին համախմբեցին իրենց ուժերն ու համեմեցին արժանի բարձունքին:

Այս ու ու հայպացու առաջ բարձրակալ:

Այս փառահետ հաղթանակի առիվի ընդհանուրում են մեր հավաքականին, բոլոր մարզաւորեներին, շախմատի Կայսարանի ֆեղերացիայի դեկավարության՝ հանրադեեւության նախագահ Սերժ Սարգսյանի գլխավորությամբ: Մեր շախմատիսների փառահետ նվաճումները դեմք է ոգեշնչեն եւ օրինակ ծառայեն մյուս մարզածեւրի մերկայացուցիչների համար: *Տես նաև էջ 7*

ԱՄՆ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԴԵՓՈՂԾՐ՝ ՍՊԱՌՆԱՎԻՒՄ ՆԱԵՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ համար

Ի՞նչ է նշանակում դեֆուս և ինչպես
կարող է ազդել մեր երկրի վրա

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Այս օրերին խոսվում է ԱԱՆ-ում տեխնիկական դեֆոլշ հայտարարման մասին: Նախ՝ ի՞նչ է նշանակում դեֆոլշ ընդհանրաբես կամ տեխնիկական դեֆոլշ մասնավորաբես: Դեֆոլշ նշանակում է դարսի փաստացի չվճարում: Դեֆոլշը լինում է երեք ժեսակի՝ 1.տեխնիկական դեֆոլշ՝ դայնանագրի դայնաների խախտում, 2.դարսի սպասարկման գծով դեֆոլշ՝ դարսի փաստացի չվճարում, 3. սուլթեն դեֆոլշ՝ երբ մետուքունը չի կարդանում վճարել իր դարսը:

ԱՄՆ դեսական ղաւրի թույլաշրջի ժեմքը բարձրացնելով հարցի շուրջ երկուամբի օր ԱՄՆ նախազան Բարաֆ Օքանան եւ Կոնգրեսի Ներկայացուցիչների տան նախազան հանրապետական Զնոն Բյուները մեկը ճյուղին հաջորդող հեռուստաելույթներ են ուժոցի: Նրանցից յուրաքանչյուրը ղաւում է իր ժամանելու այս հարցում եւ դրանով իսկ ցոյց սկսել, որ երկխոսությունը նրանց միջթւ առաջմ հաջողություն է բերել:

ՄԵԼԱՆԻ ՂՃԻ ՍՏՐԴՐՅԱ ԱՎԱՋԱՆԻ ԳԻՏԱԿԱՆ ԱՎԱՋԱՆԻ ՈՒՍՏԱԿԱՆ ԱՎԱՋԱՆԻ

Հովհանսեանի 18-29-ը Սեւանա լուս
անցկացվում է Սեւանա լճի ստոր
յա ավազանի գիտահետազոտա
կան ուսումնասիրության երկրորդ
փուլը: Ծրագրի մեջնարկը տվել էր
անցյալ տարի, արդյունք՝ բազմա
թիվ հետազոտություններ, նոր եր-
տություններ բազահայտում:

Ֆրանս-հայկական ուսումնասիրությունն իրականացնում է են Կըռդ Թուղթամշյանը, Ստեփան Կոջայանն ու Գարիբել Մելիքյանը՝ համագործակցությամբ ԳԱԱ-ին. Լին են առաջակա և առաջապարհության միջնորդները, բացահայտել ստորցյա աղյուսներն ու իրականացնել հոսանքների չափումներ:

օազդոթյամբ ԳԱԱ-ին կրց հետազոտական կենտրոնների եւ դետական այն մարմինների, որոնք հետա-

Երեսն է ժամանում Լեհաստանի նախագահը

Նախագահ Սերժ Սարգսյանի հրավերով այսօր դատունական այցով Հայաստան կժամանի Լեհաստանի Յանրապետության նախագահ Բրոնհովակ Կոմորովսկին տիկնոց՝ Աննա Կոմորովսկայայի հետ։ Երկիր դեկավարի մանուկի գրաւենյակի հաղորդմանը՝ Լեհաստանի նախագահը հանդիդումներ կունենա Հայաստանի Յանրապետության նախագահ Սերժ Սարգսյանի, Ազգային ժողովուն նախագահ Չովկի Արքահայրածի, Վաշչառես Տիգրան Սարգսյանի և Գարեգին Բ Ամենան հայոց կաթողիկոսի հետ։ Նախագահներ Սարգսյանի և Կոմորովսկու հանդիդումից հետո նախատեսվում էն երկկողմ համագործակցության զարգացմանն ուղղված փաստաթղթերի ստորագրման արարողություն եւ Երկու երկրների դեկավարների համատեղ մամնուկի ասուլիս։ Կոմորովսկու այցը սարահաջանանին է։ Նախան Երեւան ժամանելու Լեհաստանի նախագահը եղի է Բարիվում եւ Թբիլիսիում։

S. U.

Ուսունական կարող են ընդհատվել նոկանում

ՄԱՐԻԵՏԱ ԽԱՎԱՏՐՅԱՆ
Երկխոսության Երկրորդ ռազմինի
սկզբում, չեղով վայր կառավարու-
թյան ընդունելությունների տաճո,
Երեւ ՀԱԿ-ը ներկայացրել էր իր ծա-
վալուն հայաստարությունը (այս հե-
տո աշածվեց լրատվածիցոցնե-
րում), որտեղ էլի առաջարկվում էր
արտահերթ նախագահական ընս-
րությունների անցկացում հոկտեմ-
բերի կեսերին (Վայ-վայ), որից հետո
անմիջապես արտահերթ խորհրդա-
րանական ընտրությունների անց-
կացում, այս ընտրությունների անց-
կացման օրինականության աղա-
հովման փաթեթի ընդունում եւ
այլն: Անա այս հայաստարության ա-
ռիթոն էր, որ Երևանոս հիմանա-

ՄԵԼԱՆԻ ՂՃԻ ՍՏՐԴՐՅԱ ԱՎԱՋԱՆԻ ԳԻՏԱԿԱՆ ԱՎԱՋԱՆԻ ՈՒՍՏԱԿԱՆ ԱՎԱՋԱՆԻ

Հուլիսի 18-29-ը Սեւանա լուս
անցկացված է Սեւանա լճի ստոր-
յա ավազանի գիտահետազոտա-
կան ուսումնասիրության երկրորդ
փուլը: Ծրագրի մեջնարկը տվել էր
անցյալ տարի, արդյունք՝ բազմա-
թիվ հետազոտություններ, նոր եր-
տություններ բազահայտում:

Ֆրանս-հայկական ուսումնասիրությունն իրականացնում է Են Կըլդ, Թուլումջյանը, Ստեփան Կոջայանն ու Գարբիել Մելիքյանը՝ համագործակցությամբ ԳԱԱ-ին կից հետազոտական կենտրոնների եւ լեռական այն մարմինների, որոնք հետա-

թյունների անցկացում, սա բնարկ-
վելու է հաջորդ հանդիմանը՝ օ-
գոստոսի 4-ին: Խակ ՀԱԿ-ի մյուս
դահանջները երկխոսող կողմը
մերժում է փաստուեն, ըստ Զորա-
բյանի՝ ամեն հանդիմումից հետո
կես ժամ երերի տրամադրում, հան-
դիման ուղղի հեռարձակում: Խակ
հանրահավաքների տեսահոլվակ-
ների ցուցադրման դահանջի դա-
սախսանը դեռ չկա: Այս հարցերի
Վերաբերյալ Դավիթ Քարությունյա-
նը լրագրողներին ավելի ուժ ասաց,
թե իրենց կարծիքով ուղղի հեռար-
ձակումը նվազեցնում է արդյունա-
վետությունը եւ այդ հարցի շուրջն
ընդհանուր երգակացության են ե-
կել՝ ի տարբերություն այն հարցի,
թե արդյոյն կողմներն ունեն հավա-
սար տարողական հնարավորու-
թյուն՝ իրենց տեսակետը հանրու-
թյանը ներկայացնելու ՁԼՍ-ներով:

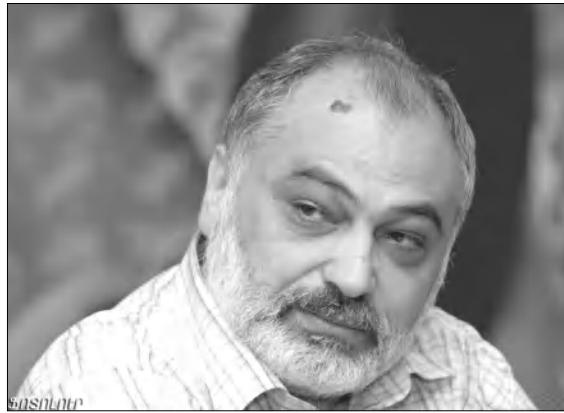
Ինչետես արդեն տեղեկացրել է «Ազգ» հոլիսի 22-ի համարում, ԱՍՏ Կոնգրեսի Ներկայացուցիչների դալա-
սի արտահին հարաբերությունների հանձնաժողովը հոլ-
իսի 20-ին 43 կողմ, 1 դեմ վվեակությամբ հաստատել է
Բերման-Միսիսյոն Ներկայացրած 2583 օրենսդրական
փոփոխությունը, ըստ որի 2012-ի ֆինանսական տարում
Թուրքիան դեմք է Երաշխավորի իր ժրիստոնեական ժա-
ռանգության դահլանում: Հիեցենենք բանաձեռով
ԱՍՏ-ը կը է անում բորբական կառավարությանը՝ կա-
ստատել միջազգային դայմանագերով ու մարդու մի-
ջազգային իրավունքներով սահմանած իր դարտավորու-
թյունները, «Վերջ դնել կրոնական խորականության բո-
լոր ծեւերին, թույլ տալ ժրիստոնեական եկեղեցական ու-

ԱՄՆ Կոնգրեսի հանձնաժողովի ընդունած քանաձեւը փաստաթուրելից մեկն է ընդամենը

**ԱԵԳՎԱԾԻ ԻՒՐԱՎԱԼԱՆ ՍԵՒԲԱԿԱՆԱՏԵՐԵՐԻՆ ԱռԱՆ ԽՈ-
ՀՇՆԴՈՏՆԵՐԻ ԿԱՅ ԱՐՁԵՒՆԵՐԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՄԵԼ Եւ ԻՒՐԱԿԱ-
ՆԱԳԵՆԵԼ ԺԻՍԱԿԱՆ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ, ԿՐՈՆԱԿԱՆ ԼՐ-
ԹՈՒԹՅՈՒՆ, հավաբներ, սոցիալական ծառայություններ
Եւ կրոնական այլ գործողություններ»: Բացի այս ամե-
նից, հաճանաժողովի ընդունած լրացմանը Թուրքիային
կոչ է արվում «Իւնաց իւրական տերերին վերաբանել
Իրհանունական եկեղեցիներն ու սրբավայրեր, մեսա-
սաններ, դրդներ, իիվանանցններ, կրոնական
այլ ունեցվածքը, ներառյալ շարժական ունեցվածքը,
ինչպիսի են ձեռագերը, սրբալատկենները, ժիսական
սղասիք»: Մենական այլ կետով էլ Թուրքիային կոչ է արվում
«Քուլ Տավ Իրհանունական եկեղեցիների իւրական տեր-
րին առանց արձելի կամ խոչընդոտի վերանորոգել, վե-
րակարգել իւնաց ունեցվածքը»:**

Չնայած այս բանաձեւը դեռ ընդունված չէ Կոնգրեսի լիազումար նիստում, այժմ էլ ակնհայտ է, որ Թուրքիայում ընկալվելու է որպես «ներփակություն»՝ Ազգերին, ըստ Գիտությունների ազգային ակադեմիայի առեւելագիտության ինստիտուտ և տօնօտն Ուլթես Սաֆրասյանի՝ «Թուրքիան երեք չի կատարի այդ բանաձեւով Նախատեսված գործությունները»։ Սաֆրասյանը երեք կայացած ասովկանում իր այս կարծիքը հիմնավորեց երկու հանգամանելով։ Նախ՝ սա դեռ Կոնգրեսի ընդունած բանաձեւ չէ, աղայ՝ սա կատարումից «հանկարծ կողազգի», որ թուրքերն աղորում են Իրանության օրրաններից մեկում, ինչը թուրքական իշխանությունը բովու տա չի կարող, համեմայն դեռևս հակառակը կարծելու իհմե՞ր չկան։ Մասնավորապես, անցյալ հունիսին Թուրքիայում կայացած խորհրդարանական ցենտրություններում հարթանակ ասնելուց հետո վաշարեց Երդողանը արդեն երկիր կառավարության նիստում, ոչ բացահայտ, այնուամենայնիվ հորդորեց շարունակել նոյն կուտ բաղադրականությունը Դայասանի հետ հարաբերություններում, սա այն դեմքում, եր սղասվում էր, թե Թուրքիան կվերադառնա «սառեցված» գործընթացին ընտրություններից հետո։ Այս համայնապատճենում, սակայն, Թուրքիա ժամանեց ԱՄ դեժավորության Դիլարի Զինթոննը, որը եւս մեկ անգամ բարձրաձնեց հայ-թուրքական նորմալացման գործընթացին իր երկրի հետարարական համաւարմութեամ մաս-

սին: Որդես շարունակություն՝ նկատելի է Թուրքիայի արքօդժնախարար Ահմեդ Հավութօղլուի որոշակի «մեղմացումը»: Հետեւնեմ վերջինս հանդիպում Անկարայում հայկական խաղաքացիական-հասարակական խմբի հետ, որտեղ Թուրքիայի ԱԳ ղեկավարը «ուշադրություն լւել է» հայերի հարցեր առաջարկություններուն: Սակայն, ըստ Ուլիբն Ասֆրասյանի, այս ամենն ընդամենը վկայում է, որ Անկարան ցոյց է տալիս ԱՄՆ-ին, թե ինքը դաշտաւաս է եւ անոնմ է որոշակի բայցեր ՝ այսատահին ընդուռաց: «Այնինչ, մեծ հաւափվ, Թուրքիան դաշտաւաս չէ այդ բայլերին», ասաց Ասֆրասյանը: Բանն այն է, որ այժմ «արաքական հեղափոխական գարունից» հետո, Անկարայի ուշադրությունը բեւեռված է հենց Սերձավոր

Արեւելիք վրա, կոնկրետ՝ Սիրիայում տեղի ունեցող իրադարձություններին Անկարան անմիջական մասնակից է, թեկուզ միայն սիրիացի փախստականներին իր տարած ընդունելու մասով։ Այս ամենը, մանավանդ Թուրիան-իրան որոշակի սրված հասարակությունները՝ նույն Սերճանը Արեւելիմուն որոշակի ատավորություն սաշանալու դաշտառով, ժամանակ ու ինարավորություն չեն տալիս Անկարային՝ «ուշադրություն դարձնելու Դայասամին»։ Սաֆրասյանի խոսերով, բացի այս ամենից, նկատելի է, որ Երդողանն ու իր թիմը հայ-թուրքական գործընթացը վերսկսելու շահագրգովածություն չունեն։

Այլուհանդերձ, Թուրքականի դիմակամաբ, Կոնգրեսի հանձնաժողովի բանաձեւը կարելի է «Դաշտարեն» Թուրքիային: Ավելին, Սաֆրասյանի խոսքերով, այս բանաձեւը ամենեւին էլ միակ միջազգային փաստաթուղթ չէ, որով Թուրքիային կոչ է արվում հարգելու իր իրասույնա փորացանանության իրավունքներու ու վերադարձնել Օրա կրօնական գոլորոց: «Դայկական կողմը այս փաստաթուղթը չէ, որ միայն կարող է հիմնափորել իր սարքեր բռնընթեր սարքեր միջազգային այցաններում. այդուհի փաստաթուղթը տա են, սա դրանցից մեկն է ոնորամենո՞»:

Հ ԱԹՅԱ-

1-իԱ Էջից

Հարությունյանը ասում էր, թե առաջին հանդիլով մից հետո ԿԱԿ-ը դակաս հնարավորություն չի ունեցել օգսվելու ԶԼՍ-ներով հանդես զայուց, աղա խմբի անոնից կոչեց ԶԼՍ-ներին՝ լուսարանման նովադիսի հնարավորություն աղահովել ԿԱԿ-ի համար, ինչ կույիշիցին խճիր համար է, ճանավանք՝ իշխանական խումբը ճիշակողանի հայտարարել է, որ հեռուստաընկերությունների հրավերին կիամաձայն են, եթե իմանան, որ ԿԱԿ-ն էլ հրավիրվել է:

ՄԵԿԱՐԱՅԻՆԵՐԸ օրակարգի կույիշին առաջարկվ՝ Դ. Հարությունյանը նկատեց, թե այն հնարավորություն կտա բաղադրակիրք մրցակցության կանոններ ձեռավիրելու, որոնց տակ դեմք է ստորագրեն բաղադրական միավորները, կամնվիմ ստանձնելով բաղադրական մրցակցության հաճաղաւասխան դարտավորություններ:

Իսկ թե ինչ է նօանակում ՀԱԿ-ի այն ասածը, որ Եթե իրենց դասանջները չկատարվեն, իրեմբ առձականման են զնալու (դա եւ ՀԱԿ-ի հայտարարության մեջ էր հնչում, եւ Լ. Զուրարյանն էր ասում), Դ. Հարությունյամի կաթիռով՝ այդ ձեւակերպումը մարտավարական նորագույն է արվել, իսկ ննարկման ընթացքում լարվածություն չկա՞ արդյունավետ աշխատել են: Ընդդիմության եւ իշխանության առաջարկած օրակարգերը չեն հակասում իրար, համադրել հնարավո՞ր ե, այս հարցից ի դատախան Դ. Հարությունյանը նկատեց, որ կուլիղին առաջարկն ավելի զլրայ է,

Արտահերթ ընտրությունների հարցը, այսպես թե այլ-
դեռևս, օրակարգում է, եւ առնվազն հաջորդ հանդիմաց
աշխատական կիմանանք, թե ինձերին ուղղորդողները ի՞նչ
և ապարան կրողմերի՞ն միմյանց հայմելու օգոստոսի
-ի հանդիմանը (հազիվ թե բանակցողները որոշում
այցանողներ են թեկուզ նյուանսային հարցերու), եւ
«Զ է արյոյն առձականաւո՞ւ» այդ գաղափարի ջննիւ-
ուածից հետո՝ Դամնայան դեմու հօդանական աժխա-
տավային խմբից **Գագիկ Սիհնասյանը** նորից կրկնեց
եղ համար, որ արտահերթ ընտրությունների հիմերը բա-
ռակայում են, սակայն իրեն դատարան են լինու եւ բա-
րեկելու ընդդիմախոսների տեսակետները այդ հարցի
երաբերյալ. «Որքան էլ մենք համոզված լինենք, որ մենք
կզբունենանք առ զորեղ են, մենք դեմք է փորձեն մի-
յանց համոզելու»: **Նաիրա Զոհրաբյանը** նկատեց, թե
թվականում նշանակում է նաեւ լսել դիմացինի
տեսակետները, բայց դևաքառական չի նշանակում
անձայնել եւ ընդունել դիմացինի տեսակետները
և ավելի Համեմատայանին հարցին, որ ռատուն են ա-
ռում բռնցանարքի 12 ռատունի չափ երկարությունը
դեմք է երկարի: **Տահնազարյանի** կաթեֆով ռատուն
առաջարկությունը միայն բռնցանարքին չի վերաբերում
անձայնությունը օրակարգ երեկ առ արագ ձեռավորվեց
մենք է ասում ենք կա նաեւ պիրողական բռնցանարք
թվականում 4 ռատուն է ընդունենք, իսկ մրցնելունակ բռնց-
անարքի 12 ռատունները կարող են ընդհատվել առ
ելի ուստի՝ նոկատուու:

Հաջորդ համբկումներ՝ օգսուստի 4-ին, նոյն վայրում, նոյն ժամին, նոյն կազմով (չափ արեւ, դրծեց ելքորություն):

Մասնաւի միայն լրագրողական այց նկատառում երին, որ հանդիդումից հետո հարկ է մի սրահում նաև այլայց աստվիս կազմակերպել, որտեղ կողմենը բաւարարեն լրագրողների ողջ հետաքրքրասիրությունը, եւ արև չինի խանճաւիրոթի մեջ հարց բղավել՝ բանասուին լսելի իննելու համար:

Այսօր մեր կյանքը դժվար է դատեցնել առանց ինտերնետի, որի հնարարություններն ու համականիշները զգացնելու համար պահանջվում է առաջնային կարեւոր ուղեկիցն է եւ տուրքայան մեծ նվաճումը: Սակայն այդ այլ արդյունաբար դրական կողմերի մասին ինտերնետն ունի եւ բացասական համականիշներ: Ինտերնետը դարձել աշքեր ոլորտներին առնչվող բնաւանների վայր, բայց համար նաև առողջության կազմակերպությունների: Չուկիսի 26-ն էլեկտրոնի դաշտունական օրն է, եւ եղանակագործության մասին՝ «Արմա» ակումբում իրավունքի երկիր ինտերնետի օր առ ափթով: Եղանակագործության համար նաև կապահանջնությունը կազմակերպությունը կամ պահանջնությունը կամ առաջարկությունը: «Հաս ինքնիրներ ու հարցեր բարձրածայնվում են»: Հենց «Facebook» սոցիալական ներկայացուցանիւնը: Այսպիսի տարրությունն է, որը կազմությունը 2 ամիս հետո անցնուիլու են արդեն Facebook-ում: Հետո այս պահանջնությունը կազմակերպության համար առաջարկությունը կամ պահանջնությունը կամ առաջարկությունը: «Առաջի հարցին, ինչ ինտերնետի վկանությունը կամ պահանջնությունը ունեն բանախոսները, ներկայացնեն հանրություն» կազմակերպության փոխնախագահ Գրիգոր Սահակյանը տասախաննեց: «Մենք իհմնաւ ենք «Արմենիստի» դաշտունական այլարարության վրա. իսկ «Արմենիստ» 2 շաբաթ առաջ ներ հանձնեց 100-

«Բնաւութեակց օգսվում է Հայաստանի բնակչության 10 տկնոր»

հազարերդ բաժանորդին: Խոկ ընթանու առնամք, Եթե հետևություն են անում վիճակագրություն հավաքող համընդհանուր կայիշ սպամերից, առա իմանելու միացած սնային սնէսությունների ընդհանուր թիվը կազմում է 200 հազար: Եթե դիտարկեն ուկայական հաստեղությամբ, առա իմանելու օգավում է Դայաստանի բնակչության ընթացքում 10 տրություն:

Բնակչության ընդամենը 10 տոկոսը»:
Անդրադառնալով «Ազգի» մյուս
հաղթի՛ հոկ տպագիր մասով, հեռուս-
տաշնության եւ ինտերնետային լրա-
վության միջու ընթացող մրցակցու-
թյունը հետազայի համար ի՞նչ է խո-
սանում, Տիգրան Զոչարյանը նեց.
«Դամացանցում տեղեկավության մեծ
հոսքը թույլ չի տալիս կարդալ Վերլուծա-
կան ծավալուն հոդվածներ, հետևա-
բար մրցակցությունը տանում է նաև, որ
տպագիր մասնակի կողականակի ու կա-
ռանձնանա հենց Վերլուծական հոդ-
վածներով։ Ըստ բլոգերի՝ հեռուստա-
շնության ազդեցությունը եւս սկսել է
նվազել։ Այսինքն՝ մասնաւոր միհված է
դեղի էլեկտրոնային տարբերակը, սա-
կայն Տիգրան Զոչարյանը զգուշաց-
նում է՝ էլեկտրոնային դաշը հաճախ
դառնում է անվերահսկելի։ «Ինտերնե-
տում մեծ բանակության տեղեկավու-
թյուն ու աղաղտեղեկավություն կա, եւ
մարդկակ չփառէ՝ որից վասահեն»։ Բլո-
գեր խորհուրդ է տալիս ինտերնետի հա-
ֆորմացիան ճշտել առնվազն 2 աղյուս-
ից։ Եթէ 2 կայժերի սմյալները համընկ-
նում են, ապա իհֆորմացիան վաս-
իթյուն ինչ-որ չափով ներշնչում է։

Հայաստանի ազգային դատկերարակության հովիվի 6-ին ներկայացվեց «Դալին եւ սյուրռեալիսները» խորագործ ցուցահանդեսը, որը բաց է լինելու համրության համար մինչեւ հոկտեմբերի 15-ը: Նետեմ, որ միջոցառություն իրականացվում է ՀՀ Մշակույթի նախարարության, Կալիֆորնիայում հայկական գլխավոր հյուլատուության, ինչպես նաև Հայկական միավորված իիմնադրամի աջակցությամբ:

Աշխատանքները ցուցադրված էին Երկու սրահներում, իսկ միջանցքում սյուրռեալիստների մասին վավերագրական ֆիլմ էր ներկայացվում, որի նոյաբակն էր հավելյան ժեղեկություններ հաղորդել այցելուներին։ Ցուցահանդեսում ընդհանուր առճամբ ներկայացված են 160 գրաֆիկական աշխատանքներ, որոնցից 120-ը հանձնել սյուրռեալիստ Սալվադոր Դալիի օֆիրտային շարժեն են, որը վերջինս ստեղծել է 1934-1973 թվականներին, իսկ մնացյալ գործերը հեղինակել են սյուրռեալիզմին հարող կամ դրանից ներօշանվ բաղող արվեստագետները, որոնց շարժում են Երվանդ Զոչարը՝ իր «գեղանկարչություն տարածության մեջ» շարժական աշխա-

Սալվադոր Պալիի եւ Այնուհետավախսների առեղծվածային աշխարհը Հայաստանի ազգային դատկերպարահում

տամբներով, աշխարհահռչակ Սերգեյ Փարաջանովը՝ իր Մոնա Լիզայի կերպարի եւ Խորհրդավոր ընթրիի սյուժեի կոլաժային մեկնաբանություններով, Դակոր Դակորյանը՝ իր մետաֆիզիկական բնանկարներով ու նայուրմուներով, Արշի Գորկին՝ իր հիմնատիղ, բասային հորինվածքներով, Գայանե Խաչատրյանը՝ իր դիմակահանդեսային կերպարներով, Գառզուն՝ իր՝ լիված բաղանների ու նավահանգիստների դասկերներով, Դայո Շեղապաղոնության վկա Լեռն Թյուրյունօջանը, արսուրակցիոնիզմի Վարդես Կասիլի Կանդինսկին՝ իր օրգախճ նկարագրումներով, Դան Բելմերը՝ գրաֆիկայով, համացի նկարչութիւն, սյուրռեալիզմի ներկայացուցիչ Լեռնոր Ֆինին՝ դիցաբանական հորինվածքներով, մետաֆիզիկական գեղանկարչության հիմնադիրներից մեկը՝ Զորջ դե Կիրիկոն եւ այլք:

Դալիկ ներկայացված աշխատանքները ընդունված են 20-րդ դարի փորագրության ոսկե ֆոնդում: Քիչատակնան են արժանի «Սալլորորի երգեր», «Դիցաբանություն», «Ֆառաս», «Քիղողի» շարերը: Օֆիրսները քրիստոնյաց են՝ Արժիկ հավաքածուից են՝ Արժիկ Պատկերասահից: 1934 թվականին Սալլարոր Դալիկ Փարիզում հանդիմել է հայտնի Ըկարահավաք ու հրատակիչ Պիեր Արժիկին, ինչն էլ հիմք է դարձել նրանց միջև շուրջ կենսայրա արդասաբեր համագործակցության: 1971 թ. Պիեր Արժիկը Փարիզում բարոն Շետիեցի ծեռք է բերում «Սալլորորի երգեր» շարի օֆիրսային սախակները՝ միաժամանակ ազակցելով Դալիկ՝ դրոնձի վրա փորագրության տեխնիկայով արված փորձերին, որոնց գագաթնակետը դարձան գրաֆիկական տասը շարերը:

Պիեր Արժիկեն դառնում է դադահստական-սյուրբեալիստական մեծ խճիք լավագույն բանեկանը՝ ժամանակի ընթացքում ստեղծելով խոշորագույն հավաքածուներից մեկը, որն ընդգրկում է Սալվադոր Դալիի, Հանն Արմի, Տրիստան

Է Ու ԱՐՎԵՆԻ ԲԱՆԱՀԱՏ, ՀԱՅԱԳՈՐԾՎԱԿՑՈՒՄ Է ՖԹԱՆՍԻՋԱՀԻ, ԳԵՐԵՆԱ-
ՄԻՋԱՀԻ, ԱՍԼԻ, ՌՈՍԱՍՏԱՄԻ, ՑԱ-
ՄՈՒՆԻՋԱՀԻ ԵՒ ՄԻ ՀՎՐԻ ԱՅԼ ՊԵՏՎԵ-
ՏԵՏԵՆԵԼՈՒ ՄԻԽՈՒՄՆ Է, ԻՆՉԴԵՍ ԲԱԵՒ
ԵՆՔԱԳԻՏԱԿՊՐԵՊՐՈԼԻՆԻց ԲՐԱԴ ԵՒ Ի-
ՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԻց ՎԵՐԳՎԱԾ ՏԱՐՐԵՐԻ
ՄԻԽԱԾՈՎՈՒՄԾ:

Օֆորտային շարթերում կարենի է տեսնել նոյն դաշխական այրվող ընձուղութենքին, հոսող ժամացույցներ, հենափայտերի վրա ամրացված մարմիններ, որոնի դատառախողով խժողում են ճիմյանց, ճարդկային կամախններ, բացվող դարակներով կերպարներ, կանացի այլարանական ֆիգուրներ, որոնց խորհրդանության են իրարամերժ հասկացություններ՝ գայթակղություն ու մեղնություն, հավատարգություն:

Բացի այն, որ ցուցահանդեսը նշանակալից իրադարձություն էր արվեստագիտական շօջանակներում, այն նաև հասարակական զգայի արձագանք ունեցավ, ինչի վառ վկայությունն է աճուր տարբերակը:

ԱՆԻ ՄԱՐԳԱՐՅԱՆ
Արվեստաբան

Խորհրդային համակարգերը դեռ զործում են անկախ Հայաստանում

Ապահն կոմղոքիսոր Ավետ Տերե-
րյանի եւ Երածավագետ Իրինա Տիգ-
րանովայի միակ զավակը՝ Ուու-
թեն Տերերյանը դեռ մանկուց Ե-
րածավական միջավայրում է մեծա-
ցել ու արճանենի կանչով շարու-
նակել է Երածավական ուսումը Ե-
րևանի Կոնսերվատորիայի Երած-
ավական բաժնում, հետագայում՝
Սովորայի արկեսի համամիութե-
նական գիտահետազոտական ինս-
տիտուտի Երածության բաժնում,
դաշտամնել ատենախոսությունը՝
«Ժամանակակից սիմֆոնիկ Ե-
րածությունը» թեմայով: 1994-ին
Հայաստանից մեկնել է Արգենտի-
նա, անոնիետեւ՝ Էսլապոր, որտեղ

Աեր՝ ստղծելով արքեր ստղծագործական միավորումների մի նոր կառույց, որի միջօցով հնարավոր կլինի երկխոսության մընուրս ձեւավորել ու առաջ բաշել եւ լուծել բոլոր այն ծառացած խնդիրները, որ գոյություն ունեն Աերկայում երածուական ընտանիքներում:

- Սիրե նույն հնամենի գաղափարախոսությունն է տիրում կոնսերվատորիայում:

- Կոնսերվատորիան վեցին 20 տարիներին կարծեն բեր հետաղողութ է միջայ ուսանողները և նաև կալա աճի խնդիրը, եթ մեր լավագույն երաժիշտ ուսանողները շարունակուան են լիւ Դայաստանը, բանզի նրանց նկատմամբ չկա դետական հատուկ ուսուցություն և վերաբերմուն: Առաջ բարեկարգ պահանջակա առ առ առ առ առ առ:

նվազախմբերում մեր հայ Երաժիշտ-
ներն իրենց տեղն են գտնելու վայելում
են փառ ու դասիվ: Կարգն այն չէ, որ
մեկնում են հայրենիքից, այլ այն՝ թե
ինչպես են ներկայանում՝ որդես
հայ արվեստի հետապնդան, թե՝ որդես
ինաւուանին:

- Այս ամենից ի՞նչ ելք եւս-
նո՞ւմ է: Ի՞նչ տեսնեմ և վերեւ:

**Առաջին հերթին՝ դեսք է մշակվի
հսակ դետական ծրագիր՝ երած-**

տուբյան ու նաեւ ընդիհանուր մշակութային զարգացման ռուրջը: Կարծում եմ, որ վաղուց ժամանակն է՝ ստեղծել ազգային դեմական արվեստի համապատասխան՝ իր քազմաբնույթ ճյուղերով, որտեղ հսկակ մշակված կլինեն արվեստի ու մշակույթի զարգացման տեմենցիները, գաղափարախոսությունը՝ դահելով ու զարգացնելով մեր հնամենի ազգային արժեներն ու ավանդույթները: Այսինքն՝ այսօր դաստիարակելով բարձր մակարդակի արվեստագետ, մետք է հսկացնեն նրա դերը մեր մշակույթում, այլ ոչ թե դաստիարակութարարող՝ օսարեկրների համար: Անհրաժեշտ է հսկացնելով մեր մշակույթի արժեները՝ պահպանելով այն ազգային արժեները, որոնք առաջ են գալիք մասնաւոր արվեստում:

Նախագահը՝ Մ. Սարյանի Տուն-թանգարանում

Նախագահ Սերժ Սարգսյանն այսօր այցելել է Մարտիրոս Սարյանի տուն-թանգարան, ծանոթացել Սարյանի ստեղծագործության աշրթե ցըցանները Օերառող հավաքածուին, բանգարանի երեք հարկերում կազմակերպված մշտական ցուցադրությանը։ Դանրամետության դեկավարդ դիմել է նաև ս.թ. հովհանոս 15-ին բացված «Կնոջ կերպար Սարյանի արվեստում» խորագրով ցուցահանդեսը, որում ներկայացված է իմշղես Մ. Սարյանի տուն-թանգարանից, այսինքն էլ Հայաստանի ազգային դասկերասարանից, Զարենցի անվ. գրականության եւ արվեստի թանգարանից, Սարյան

Հայկական շախմատի նոր փառահեղ նվաճումը

Հայաստանի հավաքականն աշխարհի չեմպիոն

Չինասամի Նինբա խաղարձն վերջնագիծը հասց շախմատի աշխարհի թիմային 8-րդ առաջնությունը, որի դարձնելու հետ վիճակում 10 հավաքականներ: Ինչդեռ եւ սպասվում է, թայասամի հավաքականը ձեռքից բաց չքողեց աշխարհի չեմպիոն հոչակվելու գերազանց հնարավորությունը: Ավարտական տուրմ Ուկրաինի ընտանութեան մրցավեճում հայ շախմատիսներին բավարարութ են նույնիկ ոչո՞ի արդյունքը: Եվ ցանկալի արդյունքը ցույնով գրանցվեց: Թեև խաղատամասների վրա մեր շախմատիսների դիրքը նախընտելի է, սակայն թայասամի հավաքականի մարզի Մրցական Պետրոսյանն ու կրամագի իր գործնկերջն առաջարկեց ոչո՞ի մրցավարձում (կանոններով դա թույլատրվում է), ինչն ընդունվեց: Այսիսով, հաւուրում կմեջին Արմենին ու Խվաչոնկը, Սովորյանն ու Եսանովը, Դակորյանն ու Եֆիմենկոն, Սարգսյանն ու Միհետենկոն:

Այսիսով, թայասամի հավաքականը 9 հնարավորից վաստակելով 14 միավոր (բոլոր դարձնաւում վաստակած միավորների ընդհանուր բանակը՝ 22,5), նվաճեց աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսը: թայասամի հավաքականը 5-րդ անգամ է մասնակցում աշխարհի թիմային առաջնությանը եւ առաջին անգամ դարձավ հաղորդութեան մասնակի: Եթե անգամ (1997, 2001, 2005-ին) մեր ընտանի դարձել է բրնձեց մրցավարձուականի: թայասամը 5-րդ երկիրն է, որին հաջողվեց հոչակվել աշխարհի չեմպիոն: 3 անգամ ուժեղագույնը է ճանաչվել Ուստասանը, 2 անգամ՝ ԽՍՀՄ-ը, ճեկական՝ ԱՄՆ-ը եւ Ուկրաինան:

2-րդ տեղը գրավեց Չինասամի հավաքականը, որը 2,5-1,5 հաշվով դարձնաւում մասնակի հունգարացին վաստակեց 13 միավոր: Ուկրաինայի հավաքականը 12 միավորով դարձավ բրնձեց մրցանակակի:

Աշխարհի արդեն ճախկին չեմպիոն Ուստասամի հավաքականը վերջին տուրում 1,5-2,5 հաշվով դարձնաւում մասնակի հունգարացին վաստակեց 13 միավոր: Ուկրաինայի հավաքականը 12 միավորով դարձավ բրնձեց մրցանակակի:

Աշխարհի արդեն ճախկին չեմպիոն Ուստասամի հավաքականը վերջին տուրում 1,5-2,5 հաշվով դարձնաւում մասնակի հունգարացին վաստակեց 13 միավոր: Ուկրաինայի հավաքականը 12 միավորով դարձավ բրնձեց մրցանակակի:

լով մրցաւարի բացահայտ հետապու եղիմասակի շախմատիսներին, որոն դարձնեցին բոլոր 9 մրցախատերում է: 7 միավորով 8-րդ տեղը գրավեցին հնիկ շախմատիսները:

թայասամի հավաքականի հաշողականը իրու օրինաչափ է: Մեր միակն է, որ մնաց ամառաւելի: 9 մրցախատիրից 5-ում (Խայայել՝ 3,5-0,5, Եգիմսու՝ 3,5-0,5, Չինասամ՝ 2,5-1,5, Շնովասամ՝ 2,5-1,5, Քունգարիա՝ 2,5-1,5) մեր թիմը հաջորդեց, ԱՄՆ-ի, Օւստասամի, Արդրեցամի եւ Ուկրաինայի հավաքականների հետ հանդիպումներն ավարտեցին ոչո՞ի:

Մրցաւարի ողջ ծանրաբեռնվածությունն իրենց ուստին աշխատանք է: Մեր միակն է, որ մնաց ամառաւելի: 9 մրցախատիրից 5-ում (Խայայել՝ 3,5-0,5, Եգիմսու՝ 3,5-0,5, Չինասամ՝ 2,5-1,5, Շնովասամ՝ 2,5-1,5, Քունգարիա՝ 2,5-1,5) մեր թիմը հաջորդեց, ԱՄՆ-ի, Օւստասամի, Արդրեցամի եւ Ուկրաինայի հավաքականների հետ հանդիպումներն ավարտեցին ոչո՞ի:

Մրցաւարի ողջ ծանրաբեռնվածությունն իրենց ուստին աշխատանք է: Մեր միակն է, որ մնաց ամառաւելի: 9 մրցախատիրից 5-ում (Խայայել՝ 3,5-0,5, Եգիմսու՝ 3,5-0,5, Չինասամ՝ 2,5-1,5, Շնովասամ՝ 2,5-1,5, Քունգարիա՝ 2,5-1,5) մեր թիմը հաջորդեց, ԱՄՆ-ի, Օւստասամի, Արդրեցամի եւ Ուկրաինայի հավաքականների հետ հանդիպումներն ավարտեցին ոչո՞ի:

Մրցաւարի ողջ ծանրաբեռնվածությունն իրենց ուստին աշխատանք է: Մեր միակն է, որ մնաց ամառաւելի: 9 մրցախատիրից 5-ում (Խայայել՝ 3,5-0,5, Եգիմսու՝ 3,5-0,5, Չինասամ՝ 2,5-1,5, Շնովասամ՝ 2,5-1,5, Քունգարիա՝ 2,5-1,5) մեր թիմը հաջորդեց, ԱՄՆ-ի, Օւստասամի, Արդրեցամի եւ Ուկրաինայի հավաքականների հետ հանդիպումներն ավարտեցին ոչո՞ի:

Մրցաւարի ողջ ծանրաբեռնվածությունն իրենց ուստին աշխատանք է: Մեր միակն է, որ մնաց ամառաւելի: 9 մրցախատիրից 5-ում (Խայայել՝ 3,5-0,5, Եգիմսու՝ 3,5-0,5, Չինասամ՝ 2,5-1,5, Շնովասամ՝ 2,5-1,5, Քունգարիա՝ 2,5-1,5) մեր թիմը հաջորդեց, ԱՄՆ-ի, Օւստասամի, Արդրեցամի եւ Ուկրաինայի հավաքականների հետ հանդիպումներն ավարտեցին ոչո՞ի:

Մրցաւարի ողջ ծանրաբեռնվածությունն իրենց ուստին աշխատանք է: Մեր միակն է, որ մնաց ամառաւելի: 9 մրցախատիրից 5-ում (Խայայել՝ 3,5-0,5, Եգիմսու՝ 3,5-0,5, Չինասամ՝ 2,5-1,5, Շնովասամ՝ 2,5-1,5, Քունգարիա՝ 2,5-1,5) մեր թիմը հաջորդեց, ԱՄՆ-ի, Օւստասամի, Արդրեցամի եւ Ուկրաինայի հավաքականների հետ հանդիպումներն ավարտեցին ոչո՞ի:

Մրցաւարի ողջ ծանրաբեռնվածությունն իրենց ուստին աշխատանք է: Մեր միակն է, որ մնաց ամառաւելի: 9 մրցախատիրից 5-ում (Խայայել՝ 3,5-0,5, Եգիմսու՝ 3,5-0,5, Չինասամ՝ 2,5-1,5, Շնովասամ՝ 2,5-1,5, Քունգարիա՝ 2,5-1,5) մեր թիմը հաջորդեց, ԱՄՆ-ի, Օւստասամի, Արդրեցամի եւ Ուկրաինայի հավաքականների հետ հանդիպումներն ավարտեցին ոչո՞ի:

Մրցաւարի ողջ ծանրաբեռնվածությունն իրենց ուստին աշխատանք է: Մեր միակն է, որ մնաց ամառաւելի: 9 մրցախատիրից 5-ում (Խայայել՝ 3,5-0,5, Եգիմսու՝ 3,5-0,5, Չինասամ՝ 2,5-1,5, Շնովասամ՝ 2,5-1,5, Քունգարիա՝ 2,5-1,5) մեր թիմը հաջորդեց, ԱՄՆ-ի, Օւստասամի, Արդրեցամի եւ Ուկրաինայի հավաքականների հետ հանդիպումներն ավարտեցին ոչո՞ի:

Մրցաւարի ողջ ծանրաբեռնվածությունն իրենց ուստին աշխատանք է: Մեր միակն է, որ մնաց ամառաւելի: 9 մրցախատիրից 5-ում (Խայայել՝ 3,5-0,5, Եգիմսու՝ 3,5-0,5, Չինասամ՝ 2,5-1,5, Շնովասամ՝ 2,5-1,5, Քունգարիա՝ 2,5-1,5) մեր թիմը հաջորդեց, ԱՄՆ-ի, Օւստասամի, Արդրեցամի եւ Ուկրաինայի հավաքականների հետ հանդիպումներն ավարտեցին ոչո՞ի:

Մրցաւարի ողջ ծանրաբեռնվածությունն իրենց ուստին աշխատանք է: Մեր միակն է, որ մնաց ամառաւելի: 9 մրցախատիրից 5-ում (Խայայել՝ 3,5-0,5, Եգիմսու՝ 3,5-0,5, Չինասամ՝ 2,5-1,5, Շնովասամ՝ 2,5-1,5, Քունգարիա՝ 2,5-1,5) մեր թիմը հաջորդեց, ԱՄՆ-ի, Օւստասամի, Արդրեցամի եւ Ուկրաինայի հավաքականների հետ հանդիպումներն ավարտեցին ոչո՞ի:

Մրցաւարի ողջ ծանրաբեռնվածությունն իրենց ուստին աշխատանք է: Մեր միակն է, որ մնաց ամառաւելի: 9 մրցախատիրից 5-ում (Խայայել՝ 3,5-0,5, Եգիմսու՝ 3,5-0,5, Չինասամ՝ 2,5-1,5, Շնովասամ՝ 2,5-1,5, Քունգարիա՝ 2,5-1,5) մեր թիմը հաջորդեց, ԱՄՆ-ի, Օւստասամի, Արդրեցամի եւ Ուկրաինայի հավաքականների հետ հանդիպումներն ավարտեցին ոչո՞ի:

Մրցաւարի ողջ ծանրաբեռնվածությունն իրենց ուստին աշխատանք է: Մեր միակն է, որ մնաց ամառաւելի: 9 մրցախատիրից 5-ում (Խայայել՝ 3,5-0,5, Եգիմսու՝ 3,5-0,5, Չինասամ՝ 2,5-1,5, Շնովասամ՝ 2,5-1,5, Քունգարիա՝ 2,5-1,5) մեր թիմը հաջորդեց, ԱՄՆ-ի, Օւստասամի, Արդրեցամի եւ Ուկրաինայի հավաքականների հետ հանդիպումներն ավարտեցին ոչո՞ի:

Մրցաւարի ողջ ծանրաբեռնվածությունն իրենց ուստին աշխատանք է: Մեր միակն է, որ մնաց ամառաւելի: 9 մրցախատիրից 5-ում (Խայայել՝ 3,5-0,5, Եգիմսու՝ 3,5-0,5, Չինասամ՝ 2,5-1,5, Շնովասամ՝ 2,5-1,5, Քունգարիա՝ 2,5-1,5) մեր թիմը հաջորդեց, ԱՄՆ-ի, Օւստասամի, Արդրեցամի եւ Ուկրաինայի հավաքականների հետ հանդիպումներն ավարտեցին ոչո՞ի:

Մրցաւարի ողջ ծանրաբեռնվածությունն իրենց ուստին աշխատանք է: Մեր միակն է, որ մնաց ամառաւելի: 9 մրցախատիրից 5-ում (Խայայել՝ 3,5-0,5, Եգիմսու՝ 3,5-0,5, Չինասամ՝ 2,5-1,5, Շնովասամ՝ 2,5-1,5, Քունգարիա՝ 2,5-1,5) մեր թիմը հաջորդեց, ԱՄՆ-ի, Օւստասամի, Արդրեցամի եւ Ուկրաինայի հավաքականների հետ հանդիպումներն ավարտեցին ոչո՞ի:

Մրցաւարի ողջ ծանրաբեռնվածությունն իրենց ուստին աշխատանք է: Մեր միակն է, որ մնաց ամառաւելի: 9 մրցախատիրից 5-ում (Խայայել՝ 3,5-0,5, Եգիմսու՝ 3,5-0,5, Չինասամ՝ 2,5-1,5, Շնովասամ՝ 2,5-1,5, Քունգարիա՝ 2,5-1,5) մեր թիմը հաջորդեց, ԱՄՆ-ի, Օւստասամի, Արդրեցամի եւ Ուկրաինայի հավաքականների հետ հանդիպումներն ավարտեցին ոչո՞ի:

Մրցաւարի ողջ ծանրաբեռնվածությունն իրենց ուստին աշխատանք է: Մեր միակն է, որ մնաց ամառաւելի: 9 մրցախատիրից 5-ում (Խայայել՝ 3,5-0

